

Datum: 31.03. 2025.

Broj: 02-06-1032

POVEĆAN BROJ PRIJAVA KORUPCIJE – GRAĐANI SVE VIŠE TRAŽE PRAVNU POMOĆ

Banja Luka, 31. mart 2025. godine – Tokom 2024. godine, Centar za pružanje pravne pomoći Transparency International u Bosni i Hercegovini (TIBiH) je na osnovu prijava građana postupao u 391 novom predmetu, što predstavlja povećanje od 8,1% u odnosu na prethodnu godinu. Rast broja predmeta i prijava građana ukazuje na sve veću učestalost korupcije, potvrđenu nalazima Indeksa percepcije korupcije (CPI) prema kojem je BiH [druga najkorumpiranija zemlja u Evropi](#), ali i na **porast povjerenja građana u efikasnost pravne pomoći koju pruža TI BiH**.

TI BiH je odgovorio na 1694 poziva putem besplatne telefonske linije 0800 55555, a u 2024. godini a 377 predmeta je pokrenuto na osnovu prijava građana dok je 14 predmeta inicirao Centar. Kao i ranijih godina, **najveći broj prijava odnosio se na sektor državne uprave (166)**, zatim pravosuđe (36), obrazovanje (33), te zdravstvo i sukob interesa (po 26 prijava).

Rad Centra dao je konkretne rezultate i u postupanju pravosudnih institucija. Federalno tužilaštvo FBiH usvojilo je dvije pritužbe TI BiH, **poništivši prethodne odluke o nesprovođenju istrage** u slučaju namještanja konkursa u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu, kao i odluku Kantonalnog tužilaštva SBK da ne sprovodi istragu **zbog neplaćanje koncesionih naknada vrijednih preko 1,7 miliona KM**.

Značajan dio rada Centra odnosio se na zaštitu prava na pristup informacijama, pa su pokrenuta 32 upravna spora zbog kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama, što je najviše u protekle četiri godine, potvrđujući [ranije nalaze TI BiH](#) da javni organi pokazuju nezadovoljavajući stepen transparentnosti i zaštite javnog interesa.

Dva predmeta se odnose na uskraćivanja informacija od strane Tužilaštva BiH o slučajevima koji se odnose na sankcionisane osobe od strane OFAC-a i na istrage u vezi s krivičnim djelima korupcije. TI BiH je dobio 16 sporova koji su pokrenuti prethodnih godina čime su građani i novinari **dobili su pristup informacijama koje su prethodno bile uskraćene**.

Na osnovu predstavljeni TI BiH, Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH donijela je četiri preporuke, a nadležnim tužilaštvima podnesene su **tri krivične prijave za koruptivna krivična djela**. Dodatno, Centar je podnio četiri apelacije Ustavnom sudu BiH, a jedna apelacija iz prethodne godine je usvojena, čime je potvrđena povreda prava na suđenje u razumnom roku.

Institucionalni odgovori i sudske odluke u predmetima koje je TI BiH pokretao potvrđuju **potrebu za daljom reformom prakse imenovanja** i postupanja u javnim institucijama. Tako je, između ostalog, Komisija za sprečavanje **sukoba interesa** RS donijela odluku da se odbornik i v.d. pomoćnika ministra

u Vladi RS nalazi u sukobu interesa, a presuda Okružnog suda u Banjoj Luci potvrdila je da funkcija vršioca dužnosti nosi iste obaveze kao i stalna funkcija.

Takođe, Komisija za žalbe RS poništila je odluku o obustavljanju postupka protiv savjetnika predsjednika RS zbog moguće nespojivosti funkcija, što otvara prostor za dalje postupanje po ovoj prijavi.

TI BiH je Centralnoj izbornoj komisiji uputio tri prijave ukazujući na obavljanje nespojivih funkcija i kršenje Izbornog zakona BiH a u toku 2024. godine je ukupno zabilježeno 26 predmeta u oblasti sukoba interesa, što pokazuje da su institucije i dalje nedovoljno opredjeljene za suzbijanje korupcijskih rizika u ovoj oblasti.

Centar za pružanje pravne pomoći Transparency International u BiH i tokom 2024. godine ostaje ključni akter u borbi protiv korupcije, pružajući konkretnu pravnu zaštitu građanima, ali i pokrećući sistemske promjene koje doprinose većoj odgovornosti i transparentnosti institucija.